

Latife Tekin

Muinar

LATİFE TEKİN
MUİNAR

Can Çağdaş

Muinar, Latife Tekin

© 2019, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. Basım: Everest Yayınları, 2006

Can Yayınları'nda 1. Basım: 2019

3. basım: Kasım 2022, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Ünver Alibey

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Grafik uygulama: Seda Yüksel

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-4029-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750740299

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LATİFE TEKİN
MUİNAR

ROMAN

♥can

Latife Tekin'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Berci Kristin öp Masalları, 2018

Buzdan Kılıçlar, 2018

Gece Dersleri, 2018

Sevgili Arsız Ölüm, 2018

Manves City, 2018

Sürüklenme, 2018

Aşk İşaretleri, 2019

Ormanda Ölüm Yokmuş, 2019

Rüyalar ve Uyanışlar Defteri, 2019

Unutma Bahçesi, 2019

LATİFE TEKİN, 1957'de Kayseri'de doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983'te çıktı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986), *Buzdan Kılıçlar* (1989), *Aşk İşaretleri* (1995), *Ormanda Ölüm Yokmuş* (2001), Sedat Simavi Ödülü'nü kazandığı *Unutma Bahçesi* (2004), *Muinar* (2006), 2009'da *Rüyalar ve Uyanışlar Defteri* ve 2018'de *Manves City* ile *Sürüklenme* yayımlandı. Türkçenin yarına kalacak büyümlü mirası olarak nitelenen romanları İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Japonca, Flemenkçe ve Farsça başta olmak üzere pek çok dile çevrildi.

Çocuklarıma,
Mehmet ve Yasemin için...

Birinci Bölüm

Geceleri uykum derinleşince başucumda biri el çırpıyordu sanki; yağmur sesi gibi kulağıma ulaşan alkışlarla kalbimin üstü açılıyor, rüya arasında korkusuz düşünüyordum işte, yaşlı kadınlardan fısıltısını işittiğim o bilinmez üşüme bu, göğsümden bir ateş ağacı fıskıracaktı...

Işıkı bir çadırda uyanacağım geceyi bekleyerek yatağında titrediğim aylardan sonra bir sabah, alacakaranlıkta, içimin sessizliğinde gümbürdeyen davul sesiyle araladım gözlerimi, kadın olduğum için at gönderilmeyecekti bana, dallarına tutunarak göğe yükseleceğim ateş ağaç.

Süzülüp gidecektim artık, gümbürtü hafifledi...

Duman mavisini bir gölge sıyrılıp kalktı göğsümden. "Görgüsüz ruhlu soysuzlar! Kül olsun kemikleriniz, tröstlerin piçleri!.. Şelonlara yedirdiniz dünyayı..."

Bulutları geçen ateşin şarkısını mırıldanmaya başladım. Rüya melekleri el uzatacaktı bana, tavanımda görünmez bir delik açılacaktı. Korkuya yenilmemem gerekiyordu, karnı şiş doğruluk tüccarlarına benim sesimle bağırarak engelleyici bir varlığın gücü alanına girdiğimi düşünüp kurtulmaya çabaladım, savurduğu küfürlerin hızıyla soluğum içime çekildi, başım yastığa gömüldü birden.

"İskeletiniz paslansın, geyik boynuzu takmış köpekler!"

Finans kapitalin çarmıhında...”

Boşlukta bir sihir yaratmaya uğraşıp başaramıyormuş gibi bükülerek dağıldı gölge.

“Elime kalk! Yedi nefes al ayakta... Bir şişede üç damlacık konyak bulundursan ölür müsün sanki!”

Duyuş şaşkınlığıyla kapadım gözlerimi, bahar ortasına kadar susup dinledim neredeyse... Kalbim derin vurularla çarpıyor, göğsümde bir nokta aşu yeri gibi sızlıyordu.

“Zehir zaman içinde sıkıştı, kalk.”

* * *

“... Biz öyle sahipsiz değildik sizin gibi, acı sesimizle dünyada yalnız bırakılmamıştık, cesur neşeye kavuşursun, uzaklara kaçırma gözlerini, süzölmüş gönlünle dinle beni, hizmetçi perilerimiz, perilerimizin uşakları döner dururdu çevremizde, benim özel Tanrım vardı, seslendiğimde ses verirdi hemen, ölene kadar ayrılmadı başımdan, ağzım kapanıp sestem düştüğümde rütbesini yükseltip daha yukarısı olmayan yukarıya çağırdılar onu, hiç gelmeyeceklere karıştı, Siyutu...”

... Eskisiyle, yenisiyle bütün düşünceler çökecek, dünyada bir hayatın sonuna gelindi, sen şimdiden bu zamanı geçmişe gömölmüş say, dinle beni, bir yüzyıl ileri fırlamış olursun.”

Dihra mir nerutun! Dünyayı seven ay dertli.

Antik taşocağına doğru yürüyorum, yol boyunca akasyalar açmış, salkım saçak Kıbrıs akasyaları, sapsarı...

“Kafan durulmayacak sanmıştım, sözlerimi sözlerinden ayırmaya başladın, şu belirsiz havadan çıkaralım ilişkimizi,” dedi, “sende gök sevgisi var, bende yer sevgisi.”

Saldırgan sarı, fazla sıcak... Denize dönüp soluklandım, yüzü yok, benim yüzümü kullanıyor, ellerimi, ayaklarımı... Sürekli konuşuyor, sesi yok, konuşuyor yine de, benim sesimle konuşuyor.

“Göğsümden sızıp içime yerleştin,” dedim, “bir adın var mı? Sana nasıl sesleneceğimi söylersen... Sözlerimizi ayıramayacak olsaydım, günümü zamanımı şaşırırdım.”

“Zaman sizin nerenizden tutuyor da güveniyorsunuz ona o kadar, bilmiyorum ki... Benim adım Muinar.”

Susarak sırrını çözemeyeceğim onun, koparıp uçuruyor sesimi, “Kalk, uyan, bugün ruhun gözlerinde, dün ayaklarındaydı, kımıldamadın yerinden, kirpiğin oynamıyor, son rüyan olmasın bu? Kaldım buralarda... Beni Bozdağ’a götür, bahar ayinine, taşla söylesem dileğim yerine gelmişti.”

Havasını değiştiriyor birden, “Yükseklerde yakaladım saçından, yere düşürdüm ruhunu, yüzüne üfleyip uyuttum seni, yer gök suçlusuyum, öyle düşün, bana neyin hesabını soruyorsan...

Erkekler öldüremediğinden, kadınlar gülemediğinden delirir... Korkma diye söylüyorum, yüzün gülecek senin.”

Kim olduğunu bilsem, gidip uzanacağım kum servilerinin altına, kum zambaklarına karşı! Dolunayda dıyorsa dolunayda, açmamışlardır daha ama olsun...

Dünyadan uzakta hayatı özlemiş çok, gezip dolaşmak istiyor.

Durumu kabullenmiş görünüp varlığını hafife almak en doğrusu, “Sen O’sun, Deli Muyınar!” dedim... “Çocukluğumdan. Çam kütüğü! Anladım işte, sonra seni bir tarlada ölü bulmuşlardı.”

“Yaklaştın, evet... İçindeki kocakarıyım, ama köylü değilim, ne tarlası? Kimmiş deli? Öyle ölmedim, deli olmadığımı pekâlâ biliyorsun.”

Akıllı bile olsa *fazla akıllı* bütün o düşünceler köylü bir kadının kafasından çıkıyor olamazdı. “Haklısın, Muyınar’ı unut,” dedim, “topuklarından saçlarına delinin tekiydi o.”

Sessizlik... Sonra bir sessizlik oldu, bahar sessizliği.

Sırtımı bir ağaca yaslayıp, “Kentli misin peki?” diye sordum.

“Değilim, yok, coğrafyası gizli bir kocakarıyım, her kadının içinde benim gibi bir kocakarı uyur derinde, uyanması şans işi, şarta bağlı,” dedi.

“Sır değilse söyler misin, ne yaptım da içimde uyan-dın böyle?”

“Sır!.. Uyandım, göbek atıyorum işte, benim bir tohum olduğumu, çatladığımı, ama niye canlandığımı bilemeyeceğimi düşün.”

“Yıllardır içimdeydin, sustun öyle mi?”

“Boşlukta cezasını çeken sapkın bir ruh olduğumu düşünüyorsun, bilmiyor değilim bunu, hakkımda kimler yanılmadı ki...”

“Uyanışında hile yok mu?” dedim, rüya meleklerini atlatıp yakalamış ışığı. “Belirtiler kendi dışıma çıkıp senden çok daha üst varlıklarla buluşacağımı gösteriyordu.”

“Tüm o belirtiler benim uyanışımın belirtileriydi, üşüyüp durman hariç.”

Araya girdiğinden eminim ama neyse, sayıklamaya başladı birden, sesim uzağa çekildi, bakışım göğe...

“Bedira kara kuşunu uçurdu peşimden, adımını bozma yürü... Sarı bulutlar otursun başına, bu çınar burada yoktu Elime, üstümüze kaya yuvarlamasın!..”

Yakalatıp boğazlatacakmış Bedira'nın kuşunu, çift gagalı güvercin!

“Ne yaptın da sana düşman kesildi kim bilir?” dedim...

“Açma lafını, boş ver, suratını görsen, üçgen çeneli, ta ne zamandan kalma, göğün alt katında bir orospu, piramit hırsız, gözler dörtgen, serbest bölgede, yasak koydurdum, uyanamıyor kimsenin içinde, kuduruyor ne olacak, sanki biz bilmiyoruz göğe hazine kaldırmayı, gününü gün ediyordu, uyuyor tanrılar, melekler, ne halt karıştırdığından haberleri yok, o kara kuş da sevgilisi bunun, bana askıntı oldu, defledim, bir asır yattılar uğultu hücrelerinde, gardiyanları fırtına, rüzgâr... İhbar ettim, açığı yakalayıp o da beni kamçılattırarak, yalan yutmuş kahpeyi; Bedira, bakire ölmüş bir prensesin adı, tapınak mı yönetmiş neyse, sabah akşam kız kesip kurban ediyormuş, öyle girmiş tanrıların gözüne, ruh kalpazanı bunlar, kaç masumu yolundan çevirip karanlığa gömdüler, boşluğun dili olsa da söylese, sise sarıp götürüyorlar, intikam peşinde anladın mı? Yukarıda da temizlik şart, dünyanın derdine düştük, bakma sen, ilk üç katın kokusu cenneti sarmış durumda.”

Kim kimin hayatını yaşıyor belli mi bu, adaletiniz adalet olsa yapacağımı bilirdim ya, neyse... Hepinize sahte kimlik davası açardım, düşerdimiz topluca içeri, yeterince iyi olsan anlardım ne söylediğimi, yaşadığı hayata inanarak benim diyebilecek kaç kişi çıkar aramızdan acaba?

Muınar, kendisine ses verdiği Elime sayesinde, başka zamanlarda başka başka insanların hikâyelerini dillendiren bir ruh, bir iç ses. Dayak yiyenler, hor görülenler, köleler, tanrılara kurban edilenler – kimler yok ki ses verdiği bu insanlar arasında. Ancak ortak noktaları, elbette hepsinin birer kadın olması...

Bunu yankılabarcasına iki büyük derdi var Muınar'ın: insanın doğaya, erkeğin kadına hükmetmesi... Ya da daha genel anlamda iktidar üzerine kurulu ilişkiler... Kim bilir, tarihin derinlerine inerek bu iki izleği gün yüzüne çıkaran Muınar, binlerce yıldır süregiden bir kültürü alaşağı etmeye kararlı mı kararlı, yerkürenin ölmeye pek niyeti olmayan dişil ruhudur belki de. Kimi zaman ağzı bozuk, kimi zaman dediğim dedik ve hayli ters. Gelgelelim alabildiğine sevgi dolu, duyarlı ve canlı...

Bir nesir şiir, kısa, parçalı öykülerle örülen çetin bir anlatı ya da dişil dilin hâkim olduğu ekofeminist bir roman olarak da okunabilen **Muınar** ilk olarak 2006'da yayımlandı. Latife Tekin, yüzyıllardır kabul edegeldiğimiz tabuları hedefe aldığı bu benzersiz metinde, gerek insanlar gerekse doğayla ilişkimizin hükmetmeyi değil uyumu esas alması gerektiğini gösteriyor.

#dişildil #erkekegmentoplum #sesikısılanlar #ezilenler
#tabular #ekofeminizm #tahakküm

